

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 72.

BRASIOVU, 27/15 Septembrie

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 26 Septembrie.

Totu interessulu publiculu europeanu se concentra inca pe campulu de resbelu, unde s'au incinsu lupte din cele mai crancene si sanger6se pe t6ta l6ne'a. Bataliile dela Sipc'a, cari inca si astadi continua totu cu aceeași vig6re, cu care au inceputu, au paralisatu poterea 6stei lui Suleiman-pasi'a, bataliile dela Plevn'a au slabitu multu poterea de resistintia a lui Osman-pasi'a. armat'a acestuia este astadi incungiurata din t6te partile si nu mai p6te comunica prin nici o parte cu Constantinopolulu. Din caus'a ac6st'a depesiele turcesci nu sciu nimicu siguru despre cele ce se petrecu in giurulu Plevnei. Acuma s'a inauguratu unu siru de noue batalii la m6ntu Iantr'a intre armat'a russ6sca de ostu a m6ntu duce mostenitoriu si intre 6stea concentrata a comandantulu-siefu turcescu Mehemet-Ali.

6rasi circul6za in press'a turcofila telegrame mincinoase, cari vorbescu de invingeri mari ce le-ar' fi reportatu dej6 Mehemet-Ali. Credemu ca este superfluu a mai conjur6 pe publiculu nostru cet6t6ni a nu d6 nici unu credimentu sciriloru ce se scriescu de catra corespondentii turcomani. Depesi oficiale russesci constata din contra, ca in 22 l. c. a fostu respinsu ataculu turciloru pe t6ta l6ne'a.

Ofensiv'a lui Mehemet-Ali este o dovada mai multu pentru situatiunea desperata in care trebuie se se afle Osman-pasi'a, care numai are munitiune si proviantu de ajunsu. O invingere a lui Mehemet ar' scap6 pe Osman din ac6st'a strimt6re. D6r' marele duce mostenitoriu care a primitu in d6ile din urma ajut6re considerabile, va ingrigi credemu pentru aceea, c6 atacurile turciloru se nu fa incoronate cu nici o victoria. 6stea lui Mehemet este astadi inca mai numerosa c6 a lui Tiare-rici, d6r' diferintia nu p6te fi insemnata si apoi russii au avantagiulu de a ocup6 nesce positiuni f6rte tari la Iantr'a.

Multe dile voru mai trece, pana se va decide la unu feliu. Astadi t6te luptele la Sipc'a, Plevn'a si Iantr'a se afla inca in stadiulu nedecisiunei. Un'a inse se p6te constata cu sigurantia, ca adeca ofensiv'a turciloru nu este nicidecumu mai noroc6sa c6 a russiloru. Cei mai norocosi au fostu pana acuma romanii. Ei desi cu mari perideri au luat fortulu Grivitz'a, au respinsu pe turci de repetite ori cu mari perideri, — unu corespondentu anglesu dice ca ar' fi cadutu in assalturile facute asupra fortulu ocupatu de romanii apr6pe 10,000 turci, — s'au apropiatu multu de a d6u'a reduta turcesca si voru reusi inca a o lu6 si pe ac6sta si a decide in estu modu s6rtea Plevnei.

Scirile cele mai noue spunu ca doue divisiuni din gard'a imperiala au fostu indreptate spre Plevn'a, 6ra restulu va merge se intar6sca armat'a dela Iantr'a. Sub asemeni impregiurari „ingevigile“ turcesci pentru cari au illuminatu maghiarii devinu totu mai imposibile. Ori care ar' fi inse rezultatulu bataliiloru de fa6ia un'a pare a fi siguru, ca vomu avea o campania de 6rna. T6te pregatirile pentru ac6st'a se facu. In Romani'a se procura coj6ce de 6rna pentru 6ste, si ministrulu de esterne face apellu la cumperarea de arme. Avemu bra6ie d6r' n'avemu arme, datine arme! Resbelulu orientalu intra in stadiulu ac6l'a, care s'a insemnatu prin cuvintele: conflagratiune orientala.

Despre rezultatulu conferintiei intre Bismark si And'assy nu se scia nimicu siguru. Se asigura numai ca politic'a de intielegere intre cele trei imperatii a esitu invingat6re.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondintia sp6ciala ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Grivitz'a, 10 Sept. (29 Aug.) 1877.

Bombardare de dimin6tia pana s6r'a si 6r' pana dimin6tia este parol'a dilei. Diu'a si n6ptea traimu in continua

neodihna. Trupe turcesci se apropia n6ptea pe furisiu de ale n6stre spre a le nelinisci cu impuscaturile loru. Foculu din t6te bateriile n6stre incepe reguiatu la 4 1/2 6re dimin6tia. In 8 l. c. elu a fostu mai slabu si turcii nu au respinsu, 'si reparau p6te intarituril'a distruse. Turcii, cari erau eri concentrati inaintea redutei celei mari din centru, astadi nu se mai vedu, s'au retrasu de acolo de fric'a tunurilor n6stre. Dupa ameadiu am calaritu la divisiunea unde aflaiu, ca 6r6 intentiunatu de a se face o recun6scere aspra spre fortulu Grivitz'a. Col6n'a destinata pentru ac6st'a avea se plece la 3 6re p. m. sub comand'a siefului statulu majoru alu divisiunei 4, loc.-colonelu Voinescu. La or'a anumita plec6 batalionulu 2-lea din regim. 5 de linia, majoru Iarc'a, regim. 13-lea de dorobanti loc.-colonelu Petrovanu si o sectiune din bateri'a calar6tia spre fortulu Grivitz'a. Capitanulu Groz'a din statulu majoru a luat parte la actiune. Infanteri'a a desfasuratu 2 companii in linia de tirailori la arip'a stenga, inderetulu loru urmau celealte 2 companii c6 ajutoriu. La aceste se alaturara in dr6pt'a alu 13-lea reg. de dorobanti, care desfasur6 1 batal. in gramedi (Schw6rme), 6r' alu 2 batal. mergea in 6recare departare dupa celu d'antaiu c6 reserva. Sectiunea de artileria (2 bucati sub comaud'a sub-locot. Hartelu) a avansatu inaintea lineei de tirailori afara pe platoulu din dreptulu fortulu Grivitz'a si se stabili pe unu campu de papusi6iu, de unde indata deschise unu focu bine hranitu, indreptandu cu precisiune granate si srepnele contra col6neloru de infanteria turcesci din fa6ia. Dorobantii 'si estinsera frontulu de atacu pan6 in vale, la p6lele dealuriloru dela Vrbitia. Obiectivulu ataculu 6r6 o mica reduta, situata inaintea fortulu Grivitz'a si Bucov'a. Indata dupa deschiderea foculu de artileria sub-locot. Hartelu a fostu ranitu, cu t6te aceste elu a remasu in focu spre a conduce actiunea. Indata dupa primele puscaturi la unulu din cele doue tunuri i se rupse oistea printr'unu proiectilu. Turcii, cari se apropiu totu mai multu, diresera unu focu de infanteria atatu de vehementu asupra celoru 2 tunuri, incatu 6r6 imposibilu de ale mai tien6 in positiunea ac6st'a. Sublocotenintele Hartelu a fostu d6r' silitu a se retrage, lasandu inderetu tunulu cu oistea rupta. Observandu ac6st'a inaint6 capitanulu Pruncu cu 20 6meni si trase afara tunulu din positiunea aceea izolata. Acuma ne trebuia cai spre alu duce in locu siguru. Eram in l6ne'a de tirailori calare pe calu si me oferiu a me reint6rce spre a aduce cai. Me duseiu printre bombele inimece si 'mi succese a ajunge pana la rezerv'a artileriei, unde indata mi s'au si pusu la dispozi6tiune 6 cai. M'am intorsu cu ei 6rasi in l6ne'a de tirailori, spre ai feri inse de proiectilele turcesci, 'i am asediatu la adapostu intr'o gr6pa, unde erau mai pu6inu espusi si m'am dusu mai departe la steng'a spre a gasi pe capitanulu Pruncu, care ocupase intr'aceea cu compani'a s'a unu dealu situatu la steng'a estrema din susu de Grivitz'a. Granate cadeau c6 pl6i'a in t6te partile, din norocire inse nici mie, nici calului meu nu i s'a intemplatu nimicu. Pe cale am intalnitu ambulantele, cari cu rara sacrificare strabatura sub conducerea siefului sanitaru alu armatei a generalulu Davila pana in l6ne'a foculu. In cursulu luptei, care la 6rele 4 6r6 la culme, sosisi o baterie si se asiedia nu de parte de dealulu susmemoratu, bombardandu col6n'a turcesca in frunte si in flancu. Intru aceea castigara dorobantii totu mai multu terenu si se urcara sub conducerea majoriloru Lecca si Mavry deja pana pe inaltimea, pe care 6r6 situata in departare de 1000 metre redut'a. Locot.-colonelu Voinescu tramise pe capitanulu Groz'a din statulu majoru la flanculu dreptu spre a conduce ataculu asupr'a obiectulu. Acestu oficieru 'si-a resolvatu problem'a in modu escelentu, ca-ci turcii suferira multu de foculu omoritoriu alu infanteriei in frontu si de acela alu bateriei in fa6ia si in c6sta. Trupele n6stre se apropiasera de reduta pana la 300 metre. Atunci cu unu puternicu si entusiasticu hurra se rapedira asupra redutei turcesci si o luara in assaltu cu baionet'a. Victori'a 6r6 a n6stra, problem'a era resolta in modu stralucitu. Dela comandantu pana la ultimulu soldatu dovedira trupele unu entusiasmu, care merita t6ta laud'a. Am fostu surprinsu de atitudinea regimentelor romane, cari au luat parte la ac6st'a actiune. Dela o trupa tenera, care primi astadi botezulu de focu, nu asiu fi asteptatu niciodata c6 se se asverle cu atat'a inversiunare asupra infanteriei turcesci recunoscuta de valor6sa. — Perderea a fostu in totalu de 2 oficieru raniti si de 150 soldati morti si raniti,

in totu casulu neinsemnata, d6ca luamu in consideratiune armele escelente ale turciloru. Inca inaintea de a inopt6 a visitatu comandantele divisiunei 4-a colonelu Angelescu campulu de bataia si a multiumitu oficieriloru si soldatiloru pentru portarea loru esemplara in focu. — Catra 10 6re n6ptea m'am dusu la ambulanti'a principala cu dr. Davil'a, unde am aflatu pe toti medicii ocupati cu cautarea ranitoru cari sosisera deja mai toti si carora trebuia se li se lege ranile definitivu, pentru-ca aveau se fia transportati in dimin6tia urmat6ria. In timpulu n6ptiei avura locu multe d6r' cumu se pare neinsemnate alarmari ale trupelor, cari ocupara siantiurile dinaintea redutei. In n6ptea de astadi cadiura raniti 1 oficieru si mai multi soldati, cari se aflau in l6ne'a de atacu. Alte perideri afara de aceste nu amu avutu a suferi.

Despre lupt'a din 6/18 Septembrie i se scrie lui „L'Orient“ urmat6riile:

Vrbitia, 19 Sept. Eri la 6rele 11 dimin6tia romanii au relatu ofensiv'a. A 2-a divisiune a atacatu redut'a cea mare din dr6pt'a celei dela Grivitz'a, care se afla inca totu in manile romaniloru. Condit'a trupelor a fostu f6rte satisfact6re. Alu 15-lea si alu 9-lea regimentu de dorobanti si 1-ulu regimentu de linia au inaintatu in pasi accelerati, inse fora de a trage unu singuru focu, ca-ci asia era ordinulu. Si nici nu 6r6 de ce, ca-ci inaintea trupelor n6stre erau numai ziduri si nici unu turcu. Alte regimente veniau dupa cele numite; in timpulu ac6st'a artileri'a comandata de colonelu Herhtu facu assaltatoriloru unu mare serviciu, ca-ci demont6 unu tunu turcescu la fiecare a dou'a s6u a trei'a impuscatura. Nu e prea imbucuratiu de a inaint6 fora de ai pot6 caus6 inimiculu nici o perdere si a fi peste ac6st'a espusu unei pl6ie de gl6ntie si bombe: vedi sub aste conditiuni au inaintatu bravii soldati romani si totusi a domnitu cea mai mare ordine in sirurile loru. O col6na a inaintatu spre nordulu, alt'a spre nordu-vestulu fortulu din cestiune si trecu catuva timpu fora a fi atacate. In scurtu inse se observ6 de pe inaltimile vecine, ca din momentu in momentu cadea cate unu soldatu si mai totu pe fa6ia. Romanii grabira marsiulu, tienendu puscile totu in mana, ca-oi ar' fi fostu inzedaru a le intrebuintia. Indata ce se apropiara de reduta deveni foculu turciloru f6rte violentu si deodata incep6 se-se verse o pl6ia infricosiata de gl6ntie pe pepturile braviloru nostri. Ei inaintara pana la 200 metre dela reduta, inse pl6i'a de gl6ntie 6r6 atatu de mare, incatu trebuira se se lase de propusu, cu atatu mai multu, cu catu nu erau destulu de numerosi. In fine ce e de facutu contra unoru redute atatu de formidabile, cumu sunt cele construite de turci la Plevn'a? Trebuie se inaintamu sub o pl6ia de gl6ntie fora de a pot6 omori unu singuru turcu. Turcii au puscile loru escelente, sistemulu Martini, tragu cu gl6ntie esplosibile si cu granate, si dispunu in fine si de mitrailleuse. Redutele si forturile mici sunt construite asia, incatu se sustiene un'a pe alt'a, fiindu legate intre sine prin siantiuri si carari acoperite, unde soldatii sunt scutiti de gl6ntie. Romanii nostrii cu t6te ca sciu, ca dandulise ordinulu de assaltu, ei tramitu la o m6rte sigura, nu au lipsa nici de cea mai mica incuragiare. Nu sunt ei 6re de admiratu?

Unii dicu ca Plevn'a nu e de luat, altii pretindu ca se p6te lu6 in doue dile. Adeverule e, ca romanii ar' pot6 lu6 Plevn'a intr'o septemana s6u in 10 dile, inse cu mari perideri. Celu mai bine va fi de a incungiur6 orasiulu de totu, de a las6 inaintea lui unu corpu de observatiune si de a merge inaintea. Osman-pasi'a nu p6te se se supuna unui assediulu lungu, de 6re-ce incepe ai lipsi proviantulu. Se dice ca nici pane nici pesmeti nu se mai afla la Plevn'a si soldatii turci se nutrescu acuma cu porumbu si dovleci. Lapte au inca si ceea ce nu le p6te lipsi e caf6u'a si tabaculu, ca-ci s'au aflatu morti si raniti, cari aveau in sierpariu ciubuculu si masin'a loru de cafea.

6ca in fine unu faptu, care ne aduce aminte de cele mai frum6se pagine din istori'a antica. Locotentulu Calinescu, atasiatu la cuartirulu generalu alu generalulu Cernatu, si capitanulu Bogdanu, adjutantu alu colonelulu Slaniceanu au asistatu c6 spectatori la unulu din ultimele atacuri. Primulu din acesti oficiari vede de odata o compania, care st6 pe locu; elu intr6ba pe soldatii de caus'a oprirei in locu: „Nu avemu comandantu“! respunsura ei. „Ei bine veniti dupa mine strig6 locotentulu Calinescu. Inse

abia s'a pusu in capulu companiei si éca vine unu glontiu si 'lu lovesce dreptu in frunte asia incatu cadîu mortu. Capitanulu Bogdanu a moritu lovit de doue glontie in pantece.

INALTU ORDINU DE DI c a t r a a r m a t ' a r o m a n a .

Ostasi!

In diu'a de 30 Augustu, virtutea vóstra a incununatu cu victoria stégurile romane. Regimentulu alu 14-lea de dorobanti si batalionulu alu 2-lea de venatori, impreuna cu trei bataliône din gloriós'a armata imperiala russa, au luat din manile inamicului redut'a ce elu aperá cu atat'a inversiunare, si unu drapelu si trei tunuri au fostu cucerite de trupele nóstre.

Acestrofee, Eu ordonu a se tramite in capital'a tieriei si a se pastrá acolo cá o vecinica dovéda a vitejei armatei romanesci. Drapelulu se va asediá de-o-cam-data in Arsenalu, pana se va hotari definitivu loculu unde are se se pastreze.

Éra tunurile luate dela vrajmasi, dóue se voru asediá de ambele parti ale statuei lui Mihaiu-Vitézulu. Umbr'a marétiá a gloriosului Domnu va vedé astfelu, ca ostenii romanii au remasu pana astadi fii ai eroilor dela Calugareni.

Celu de alu treilea tunu se va asediá inaintea marelui corpu de garda dela palatulu Domnescu, pentru a fi pururea pentru brav'a nóstra armata unu gloriosu esemplu de imitatu.

Datu in Domnesculu Nostru cuartiru generalu alu armatei de Occidentu, in Parodim, la 5 Septembrie 1777.

CAROLU.

M. S. Domnitoriulu a mai datu armatei urmatoriulu ordinu de di:

INALTU ORDINU DE DI

c a t r a a r m a t ' a d e o p e r a t i u n e r o m a n a .

„Ostasi!

„In batali'a dela 30 Augustu, cá si in luptele cari au precedatu si urmatu acésta memorabila di, voi ati doveditu ca virtutele strabune n'au peritu din rondurile osteniloru romani. Sub foculu celu mai viu alu inamicului, ati infruntatu mórtea cu barbatia, ati luat o reduta, unu drapelu si trei tunuri. Tiér'a va fi recunoscatória de devotamentulu, de abnegatiunea vóstra; ér' Eu, cá Domnulu si comandantulu vostru, sunt mandru de voi si ve multiimescu. De si amu avutu simtitóre perderi, de si deplangu cu voi bravii camaradi cadiuti pe campulu de onóre, dér' sangele versatu nu va fi in zadar: din tr'ensulu va rodi marirea si independintia patriei.

„Datu in Domnesculu nostru cuartieru generalu alu armatei de occidentu. Poradim, 5 Sept.

CAROLU.“

„L'Orient“ primesce din T.-Magurele cu dat'a de 23 Sept. urmatoriulu telegramu importantu:

Vedi ca din eróre vi s'a transmisu prin unu telegramu despre luarea redutei Griviti'a, ca trupele cari au seversitu acestu faptu brilliantu de arme, se compunéu din siese bataliône russe si unu batalionu romanu. Adeverulu e, ca acele trupe cari au luat redut'a erau optu bataliône romane si numai trei bataliône russe. Prob'a pentru acést'a o aveti in trofeele luate: unu stégu si trei tunuri pentru romani, si numai unu singuru tunu pentru russi. Eu am fostu martoru ocularu. In interessulu adeverului, ve rogu se publicati acestu telegramu.

L a c h m a n n ,

Coresp. militariu alu diariului „Bund“, .Gazetei oficiale din Chicago“ si „Gazetei de Augsburg.“

Transilvani'a.

Cu cea mai viua placere ne grabimu a dá locu in colónele fóiei nóstre urmatoriului marinosu

Appellu filantropicu.

O n o r a t u p u b l i c u r o m a n u !

Incredintiata de concursulu binevoitoriu alu Dvóstre 'mi permítu din nou a 'mi redicá debil'a vóce intru ajutorarea fratiloru nostri, cari 'si vérsa sangele nobilu pentru aperarea umanitatii pentru sustienerea si redicarea onórei si reputatiunei numelui de romanu.

Se amintescu parerile nefavorabile, cu care a fostu intempinata armat'a romana inainte de a luá parte la marele resbelu orientalu?

E de prisosu!

Grivitz'a, acestu Termopile castigatu cu sangele a mii din fratii nostri, va marturisí in

veci despre curagiulu si devotamentulu romanu, ér' umbrele mariloru strabuni versá-voru lacrami de bucuria, intielegundu de bravur'a demniloru loru urmasi!

Dejá press'a intréga este plina de laude asupra eroiceí armate romane. Vestea despre curagiulu ei, astadi a strabatutu preste tóta faci'a pamentului. De si cu lacrami in ochi, dér' cu fala spunemu acést'a in faci'a Europei.

Resbelulu inse nu s'a terminatu. . .

Sacrificii nóue se receru!

Mii de viteji romani se afla dejá raniti in spitalele Romaniei, si Transilvaneni romani, cari se afla de preseniu dincolo de Carpati, ne spunu, ca ajutórele adunste pan'acumu nici pe departe nu potu acoperi lipsele neprevédute, incatu viéti'a a sute de raniti usioru póté veni periclitata, déca suferindiloru nu li se va tinde mana de ajutoriu la timpu. . .

Mame 'si plangu fii, soéie barbatii, sorori fratii, ér' patri'a 'si deplange tesaurii cei mai pretiosi. Romani'a intréga este imbracata in doliu.

Matróne romane, soéie tinere, fiice plapande, si Tu publicu romanu, cari poteti apretiu dorerea nemarginita, ce o simte o mama, o soéia, o sóra si patri'a pentru pierderea filoru ei, nu pregetati a contribui: bani, scame, pansaria, stergare, legaturi, schimburi, intr'unu cuventu, ori-ce prin care amu poté aliná incatu-va dorerea prea iubitoru nostri vulnerati pe campulu de onóre.

Acestu micu sacrificiu ni'lu impune umanitatea, ni'lu cere consangenitatea, 'lu reclama recunoscintia pentru salvarea onórei romane. . .

Ar' fi de doritu, cá in fiacare comuna cei mai de influentia se se puna in frunte, se faca totu felulu de colecte si se le trimétiá séu directu, séu la subscris'a spre a poté fi espedate de cu vreme la destinatiunea loru.

Sibiiu, 22 Sept. 1877.

I u d i t h ' a M a c e l l a r i u .

Bucuresci, 11/23 Sept. 1877.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Pana in ór'a, in care ve scriu aceste, nu mai avemu dela cuartirulu generalu nici o scire positiva despre loviri nóue, éra lovirile din 5/17 Sept. ale cavaleriei romanesci sub comandantele de brigada colonelu C r e t i a n u cu cavaleria turcéscá si cercassiana, invinsa si luata pe fuga — apoi assaturile turcesci nefericite asupra Grivitei si totu asia nereusitulu assaltu romanescu din 6/18 asupra celei mai tari redute turcesci, ve sunt cunoscuté. — Erasi mai cadiura 4 oficiari morti si 15 raniti, éra soldati morti, raniti si disparuti in acea di au fostu cu totulu trei sute, a caroru lista se va publicá, indata ce se va constatá numerulu in regula. Vedeti inse, ca este fórte greu a culege pe morti si pe raniti de pe campu, pe catu timpu turcii nu vreu se scia nimicu de dreptulu gentiloru si de legile umanitatiei, ci pusca mereu in personalulu ambulantiiloru, din care cauza ministrulu de esterne dn. C o g a l n i c e a n u fú necessitatu a se adressá éra la poterile europene contra barbariei turcesci. Se aude ce e dreptu, ca si perderile turciloru sunt atatu de mari, in catu nu mai ajungu nici ei se'si ingrópe miile de morti si ca au venitu la ide'a cá se ardia cadavrele, ca nici ei nu mai potu suferi cumplit'a si omoritória putóre, mai alesu ca nici vulturi, nici cani si lupi nu sunt atatia, cá se póta consumá tóte miile de cadavre cate stau neingropate, atatu impregiurulu Plevnei, catu si mai de curendu din nou in passulu Sipe'a din Balcani, unde chiaru dupa marturisirea corespondentiloru turcofilu din Adrianopole in bataliile turbate de prin pregiurulu fortaretiei St. Nicolae armat'a lui Suleiman-pasi'a se inpuéina cu 11 mii de raniti si 6 mii morti; altii inse'i punu perde-re totala din acésta luna la 21 mii morti si raniti, adeca preste a trei'a parte din cata óste avea elu sub comand'a sa, ceea ce nu e nici o mirare indata ce scimu, ca pentru turci e cestiune de viétiá si de mórte, cá se scótiá pe russi cu orice pretiu din Balcani, precumu si ca Suleiman-pasi'a este unu generalu cá si Skobelev la russi, care nu vrea se scia de nici o crutiare a vietiei omenesci, natura de tigru, precumu se aratá si in Muntenegru, unde inainte de a veni in Balcani, sacrificase preste 6 mii de ómeni fora nici unu scopu. Sémena fórte, ca avemu si noi unii comandanti, alu caroru zelu are trebuintia de infrenare rigorósa, cá se nu sacrifice orbesce pe ómeni, ci se purcéda cu cea mai mare prudentia, precumu facu oficiarii de statu majoru a n g l i i si g e r m a n i ai óstei turcesci dela Plevna, éra nu cá

Iac. Lahovari si Gramont din statulu majoru romanescu, carii uitasera ca nu se afla la manerle simple, ci in faci'a unoru inamici furiosi. De altmenea acei domni 'si luara ce li se cuveni, de si nu dupa rigórea observata la alte armate. Nu a fostu nici o tradare, precumu scornira unii, ci curatu lene de coconasi, care'mi aduce aminte in viia memoria casulu lui Benedek cu c. Clam-Gallas dela Königgrätz in a. 1866. Din caus'a aceluor doi oficiari au cadiutu cá 1000 de ómeni din óstea romanéscá fora nici unu scopu, ci numai pentru-ca ei cá ingeniieri calculasera fórte reu distantiele dintre redute si trupe si asia le espusere pe acestea la unu focu necurmatu pe distantia de 1200 metrii, pana se póta da assaltu, in locu de vreo 600 metrii, precumu aratase anume Lahovari. Intr'aceea operatiunile statulu majoru romanescu sunt criticate fórte aspru, nu numai de catra strainii ci chiaru de russi competenti. pncepetori de lucru. Errori colossali s'au comissu din partea russiloru. Intru altele m'am convinsu de nou din spus'a mediciloru de aici, ca mai multe sute dintre soldatii romani raniti se voru vindéca deplinu asia in catu fiindu lipsa, adeca ne urmandu nici unu armistitiu, preste 3—4 septemani se potu întóre-prea bine éra la regimentele loru. Cu ranele mai si inflamate este mai greu. Ne venira 'si dela dv. trei medici, caroru li s'a si datu ocaziune de a'si aratá tóta sciintia si desteritatea loru. Chirurgii cei renumiti dela Parisu sosira totu dilale aceste. Déra scame si pansaria se ceru cu carulu.

Me miru inse, ca nici macaru aci in capitala nu se iau mesuri cá se amble agenti din casa in casa, spre a indemná se dé ajutoriulu acést'a, ca-ci sunt mii de femei, care de si au multa pansaria vechia, n'au facutu si n'au datu nimicu pana acuma. Se li se aduca aminte de fugile parintiloru de inaintea turciloru la Brasiovu, la Sibiiu si chiaru in Russi'a, se fia intrebate, ca la o fuga cá cea din Maiu a. c. dela Brail'a, Galati, Giurgiu, Olteniti'a, Calarasi, séu cumu e fug'a bulgariloru de turci, a turciloru de muscali, unde éra se 'si lase ladile si dulapurile incarcate de pansarii: prada flacareloru. In adeveru, indolenti'a si lips'a totala de patriotismu la unele clase de ómeni incepe se devina criminala asia, precumu ne spuau russii ca sunt bulgarii de pre malulu Dunare, cari se distingu multu in reu de bulgarii munteni si de cei de preste Balcani. ca-ci pre candu manteni sunt mai puéinu egoisti si buni ostasi, acesti'a din Bulgari'a danubiana sunt grosi la capu, interessati pana la murdaria, si n'au nici o idea de ceea ce numimu onóre si ambiatiune nobile, nici de patriotismu, ca-ci patri'a loru unica este pung'a. Nu cutediamu se decidemu, déca acestea insusiri urite sunt naturali, de rassa, innascute loru, séu effecte ale tiraniei secularie; destulu ca ele existu si se intindu pana in capital'a Romaniei, inca si mai departe.

In catu pentru afacerile intern'e ale tieriei, ele mergu si acumu, cá si candu amu trai in pace profunda. Tóte scólele si institutele s'au deschisu in regula; consiliulu generale scolasticu se aduna si lucrédia dupa un'a programu de mare importantia, preparata de consiliulu permauente si de ministrulu instructiunei publice carele, vorbéscá altii ori-cate voru vrea, este unulu din ministrii cei mai intelligenti, zelosi si respectatori de legi, din cati avú Romani'a dela 1860 incóce la resortulu acést'a. Asia si societatea academica lucra estimpu precumu raru a mai lucratu de diece ani incóce, din cauza ca si membrii s'au adunatu mai multi, si intre agendele sale sunt cateva, care merita tóta atentiunea literatiloru nostri, in fine au inceputu a simti cu totii, ca viéti'a acestui institutu scientificu nu mai póte fi precaria, nesigura, de si mai are inca lipsa de venituri considerabili.

Spuneti ve rogu prin diariile dv. tenerimeí respective, ca Societatea „Transilvani'a“ nici estimpu nu va potea dá nici o bursa, din cause pe care credu ca le va publicá catu mai curendu comitetulu seu.

Sciri telegrafice. — (A g e n t i ' a „H a v a s“.)

Parisiu, 22 Sept. n. Tribunalulu Senei, judecandu astadi pe d. Gambetta, a respinsu cererea de incompetentia formulata de d. Allou, si a mantienutu condamnarea pronunziata mai inainte.

Constantinopolu, 22 Sept. n. Se asigura, ca s'ar' urmá lupt'a intre armat'a lui Tiarevici, in vecinatatea riuului Jantr'a. — La Sipe'a nu s'a schimbatu situatiunea. Timpulu reu impedece operatiunile. Osman-pasi'a ar' urmé a fi in comunicatiune cu Orhanie.

Vien'a, 22 Sept. n. Serbi'a nu crede se intre in actiune mai inainte de lun'a lui Februaru. Acésta intardiare

datorăcia nu numai dificultăților ce se prevedu pentru campania de iarnă, ci și influinței moderatoare a poterilor. Pest'a, 22 Sept. n. Se asigura, ca principele Biserică și comitele Andráșy au luat numai otarirea de a lăsa în unire pentru a aduce încheierea unui armistitiu, în data ce acésta ar' pare a cu potinția.

Gornî-Studen, 22 Sept. st. n. Eri la 11 ore dimineții turcii au reinceput bombardarea muntelui St. Nicolae la Sipca, întrebându pentru acestu scopu cele patru morthiere. In aceeași di la 1 ora după amieză, turcii au atacat pe generalul Tatisiew în pozițiunea sa dela Crkowna (Jantra). Respinsi la flancul dreptu, au atacat apoi flancul stengu și în urma centrulu. Tóte aceste atacuri au fost respinse. Lupt'a n'a încetat decatu nóptea. Generalul Tatisiew si-a pastrat tóte pozițiunile. Se astépta și un nou atacu.

Constantinopolu, 10 Sept. n. N'a sosit nici depeșia oficială privitoră la victori'a lui Mehemet Ali anunțată de diarie. Batali'a urméza. Sevket-pasi'a a sosit la 5 ore departare de Plevna.

Vien'a, 22 Sept. n. Se telegraféza din Constantinopolu, ca Pórt'a face pregătiri mari pentru campani'a de iarnă. — Beilul din Tunis a trimis unu mare numeru de cai și de cătéri, o mare cantitate de grau și 8 milioane de franci.

Parisi, 23 Sept. n. D. Leverrier, astronomulu statutu de cunoscutu, a moritu. — D. Jules Grévy primesce candidatur'a în alu 9-lea arondismentu din Parisu în locul lui Thiers.

Gornî-Studen, 22 Septembrie. La 17 curentu, în timpul nopții, nescé sentinele rusesce, descoperindu-moșce turci cari înaintau în tăcere, ordinu fû datu tiraliorilor de ai lasă se se apropia la 50 pasi și de a face focu. O poternica descărcatura puse pe fuga pe inamicu. După tóte noui și inutile atacuri, turcii se retraseră pe la 9 ore de dimineția. Optu alte atacuri, dér' mai slabe, au fost în același timp îndreptate spre centrulu ruserilor. Dér' ataculu celu mai inversiunatu avu locu contra fortulu St. Nicolae; elu dură dela 3 ore dimineția până la amiază. Eșecul masse de turci suira stancile. Doue companii rusesce, fortificandu-se cu ajutorulu gabioneloru, i respinseră. Cu tita canoad'a și o via impuscatura turcii se mantienura pe stanca. La síșe ore de dimineția ei ridicară stégulu albu, urmatu cu semi-lun'a rosia. Ruserii încetară foculu. În fine, spre amieză, doue companii din regimentulu de Jitomir și o alta compania din regimentulu Volhynie, respinseră pe turci după o stanca. Tóta partea meridională eră acoperită cu cadavre turcesce. Colonelulu Tiajchnikov, ce comandă coloni'a de atac fiindu ranitu, prințulu Hilkov 'lu înlocui. A patr'a bateriă, a 14-a brigada a colonelulu Hoffman, prim'a bateriă a prințulu Mestchersky se distinsera mai ales în acésta afacere. Prințulu Mestchersky fiindu ucisu, fû înlocuitu de locotenentulu Sidorinev, care fû asemenea ranitu, că și colonelulu Rezvî din alu doilea batalionu de arșatori. Perderile ruserilor suntu superioare acelu din ultimulu reportu. 31 oficiali și 1000 ómeni fura pusi în pozițiune de a nu mai lupt'a. Generalulu Radetzky conduse în persóna frumós'a apărare din 17 Septembrie.

Buletine dela teatrulu resbelului.

Poradim, 6/18 Septembrie. Eri, Marti, trupele nóstre au atacat o reduta tare turcescă în present'i'a M. S. Domnitoriului. Patru assalturi consecutive au fostu infructuoșe. Soldatii nostri s'au batutu vitejesce și au ajunsu până la parapetele redutei. Perderile nóstre sunt neinsemnate.

Poradim, 7/19 Septembrie. În nóptea de 5 spre 6, turcii au facutu mai multe atacuri contra redutei și pozițiilor ocupate de romani, înse au fost respinși cu mari pierderi. În diu'a de 6, după amieză, romanii au cercat, la rondulu lor, unu atacu contra redutei celei mari, dera n'au potutu isbuti a o ocupá. În acésta lupta, romanii au avutu 300 ómeni morti și raniti; ei au pastrat intacte tóte pozițiunile lor.

Poradim, 8/20 Septembrie. După reportulu transmis cuartierulu generalu de către colonelulu Cretianu, comandantulu brigadei de rosiori, cavaleri'a romana a avutu, la 5/17 Septembrie, mai multe lupte cu cavaleri'a de cerchezi turci. Turcii au fost pusi pe fuga, lasandu mai multi morti și doi raniti. Unu stégu inamicu a ramas în manile soldatilor nostri. Perderile nóstre au fostu neinsemnate: unu soldatu și unu calu ucisi.

Astadi, nimic nou; linisce perfectă pe tóta lini'a. Starea sanitară și morala a trupeloru este satisfactoriă.

Publicam mai josu list'a completă a mortilor, ranitilor și disparutilor în luptele dela Plevna, începundu dela 30 Aug. și până în diu'a de 4 Sept. Aceste pierderi sunt facute atatu în luarea pozițiilor dela Plevna catu și în pastrarea lor în contra diverselor atacuri ale inamiculu, care s'a încercat desu ale reluá, foră și isbuti.

Divisiunea III.

Oficiari raniti: Majorulu Lipanu, din regimentulu 10 de dorobanti; capitanulu Valcescu Ioanu, idem; capitanulu Manolescu Nicolae, idem; capitanulu Dimitrescu, din regimentulu 7 de linia; capitanulu Sisanu, din regimentulu 8 de linia; capitanulu Dobrovolski, idem; locotenentulu Telemanu, idem; sub-locotenentulu Ene Ioanu, din regimentulu 10 de dorobanti; sub-locotenentulu Nicolau C., idem; sub-locotenentulu Georgevici, idem; sub-locotenentulu Tinc'a Dim., idem; sub-locotenentulu Elefterescu Mihailu, idem; sub-locotenentulu N. Paciurea, idem; sub-locotenentulu Dimitrie Petre, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Stanciu, idem; sub-locotenentulu Marasiescu, din regimentulu 9 de dorobanti; sub-locotenentulu Brocineru Mauritiu, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Craciunescu, idem.

Oficiari morti: Majorulu Siontiu, din regimentulu 8 de dorobanti; capitanulu Marinénu, din regimentulu 8 de linia; capitanulu Panu Alexandru, idem; capitanulu Cracali'a, din regimentulu 10 de dorobanti; locotenentulu Chivu Stanescu, idem; sub-locotenentulu Hori'a, din regimentulu 8 de linia; sub-locotenentulu Ulescu, idem; sub-locotenentulu Iarc'a, idem; sub-locotenentulu Marcovici, idem.

Grade inferioare: Raniti: 404; morti și disparuti: 511.

Divisiunea IV.

Oficiari raniti: Capitanulu Codrescu Nicolae, din regimentulu 16 de dorobanti; capitanulu Popovici Nicolae, din regimentulu 5 de linia; capitanulu Maicanu, din batalionulu 2 de venatori; capitanulu Cocosiu, idem; capitanulu Costinu, din regimentulu 14 de dorobanti; capitanulu Samurcasiu, idem; capitanulu Mortiunu, din regimentulu 5 de linia; locotenentulu Pasti'a, idem; locotenentulu Mateescu, idem; locotenentulu Marinescu, idem; sub-locotenentulu Macarescu, idem; sub-locotenentulu Georgescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Dimitriu Ioanu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Marcu, idem; sub-locotenentulu Manescu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Aurelianu, idem; sub-locotenentulu Handoc'a, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Ionescu Fotake, din regimentulu 7 de linia; sub-locotenentulu Nenitiescu, oficiariu militianu; elevulu Albu, din scól'a militaria.

Oficiari morti: Capitanulu Romanu Mihailu, din regimentulu 5 de linia; capitanulu Busila, din regimentulu 14 de dorobanti; locotenentulu Niculescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Botescu, din regimentulu 5 de linia; sub-locotenentulu Mihaescu, din batalionulu 2 de venatori; sub-locotenentulu Christodorescu, din regimentulu 14 de dorobanti.

Grade inferioare: Raniti: 700; morti și disparuti: 273.

Toti raniti în generalu suntu usiori raniti, potendu-se, după declarațiunea medicilor, tamadui în curendu și fora infirmitati.

Eta list'a oficialiloru cadiuti la 6 Septembrie;

4 Oficiari morti: Majorulu Nicolae Ioanu, capitanulu Bogdanu, 3 venatori; capitanulu Nastase, 15 dorobanti; locotenentulu Dim. Calinescu, venatori.

15 Oficiari raniti: Majorulu Handoc'a, 9 dorobanti; capitanii. Veropulo Neagoe, 1 infanteria; Davidescu și Mihaescu, 7 infanteria; Ionescu Panu, Andronescu Gr., Hacik, Rupu Ioachimu, 9, 13 și 15 dorobanti; locotenentii: Radulescu Ioanu, Macri Ioanu și Georgescu Stefanu, 1, 2 și 7 infanteria; sub-locotenentii: Radescu Dim., Nicolaevici Ioanu, Niculescu G. și Valintinenu, 9 și 15 dorobanti. Acestu din urma (Valintinenu) s'a considerat la începutu cá mortu.

List'a soldatiloru morti, raniti și disparuti nu s'a completat încă; se va publicá peste câteva zile.

Majorulu Nicolae Ioanu și capitanulu Nastase, cadiuti raniti, au fostu ucisi cu topórele de nise basibuzuci cari urméza trup'a și cariucidu cá nise calai totu ce potu.

Mortii stau neingropati și astadi, ca-ci campulu de bataia fiindu situatu între cele doue parti beligerante, turcii tragu necontentitu asupr'a oficialiloru sanitari, cari 'și espunu viéti'a cá se retraga pe raniti celu pușinu. „Monit.“

Stindartulu turcescu luat la Griviti'a.

Stindartulu luat de armat'a romana turciloru dela Plevna a defilat în 18 Septembrie în Bucuresci cu ceremoniă militaria și în aclamațiunea ge-

nerala a poporațiunii — pe podulu Mogosióiei până la arsenalu. În fači'a teatrulu, s'a ținutu unu micu discursu din partea functionariloru primariei, cari au daruit unu orologiu de auru soldatulu Grigore Ioanu, care portá stindartulu și care 'lu luase dela vrasmasiu.

Eca discursulu de care vorbim:

„Plini de bucuria salutamu fericita-ti întórcere și cá semnu de recunoscintă și admiratiune pentru eroica-ti portare, functionarii primariei Bucuresci 'ti ofera unu orologiu de auru pe care te róga se-lu porti la vitejésc'a t'a anima cu acea dragoste cu care ti-lu ofera. Traiesca Romani'a libera și independente! Traiesca Domnulu și Dómn'a romaniloru. Traiesca brav'a armata romana. Se traiesci adeveratu fiu alu Romaniei.“

Dela teatru, processiunea a urmatu podulu Mogosióiei, apoi bulevardulu unde trofeulu a fostu închinat statuei lui Michaiu Vitézulu și de aci dusu la arsenalu. Stindartulu este verde. În midiulocu are o semi-luna și o stea de aur; pe de margini, la colturi, e scrisu cu litere turcesci totu de aur. Lemnulu de care e batutu are formá unei sulitii. Soldatulu de venatori, Grigore Ioanu, care 'lu portá, avea palari'a ciuruita de glóntie. Bratiile lui erau pline de cununi și flori, cari 'i au fostu aruncate de pe la ferestre în cursulu ce a facutu. Maiorulu Candiano Popescu, care comandase batalionulu de venatori, i s'au aruncat flori și au fostu cu caldura felicitatu de poporațiune.

Împrumutam din „Orientulu“ naratiunea soldatulu în privinti'a modululu cumu a fostu luat acestu stindartu:

„Ne aflam înainte; glóntiele cadeau cá grandin'a: turcii erau la 300 de pasi, dér' se batea în retragere. Eu eram înainte celoru-lalti; vreamu se omoru unu turcu cu baionet'a. De odata vedu unu ziplanu cá la o sută metri, dandu fug'a cu stindartulu în mana. Ilu ochescu și cade. Me repedu asupr'a lui și sosescu la densulu tocmai candu se siliea se puna mana pe revolveru. Ei înfigu baionet'a în pieptu și punu man'a pe drapelu. Turculu murise, dér' man'a 'i ținiea încelestata drapelulu... Me silii se ilu smulgu din mana; dér' vediu alti doi turci repediendu-se asupr'a mea. Me pusei în apărare, sciindu în ce grea pozițiune eram. Din fericire, sergentulu și caporalulu meu vediu pericolulu la care eram espusu și se repedira lenga mine; eu amu omoritu unu turcu, și ei pe celalaltu și astu-feliu luaramu drapelulu.“

Parerea unanima e cá primari'a se ia inițiativ'a de a face fotografi'a bravulu soldatu, portandu trofeulu ce ne-a adusu, și se o vanda în profitulu ranitiloru.

Cetimu în „L'Orient“: Eri sér'a (10/22 Sept.) Sosindu trenulu dela Pitesti la 7 ore 40 m. aduse la Bucuresci stindartulu luat de cerchesiloru. Totu acelu trenu a adusu cele trei tunuri luate la Griviti'a. Tunuri și stindartu au fostu sub paz'a d. locotenentulu Niculescu dela rosiori. Tunurile voru fi asediate la locul desemnatu în ordinulu de di alu principelui. Astadi la trei ore tunurile au fostu aduse dela gar'a Tergoviste, unde au statu peste nópte, și au fostu portate peste bulevardu înaintea I. S. Dómei în mediulocu unu numerosu poporu.

Ce se atinge de stindartu, apoi acest'a fû condusu încă de a séra, sub escort'a unei trupe de pompieri la arsenalu unde va fi pastrat provisoriu. Acestu stindartu nu sémăna cu celu d'antai. E rosu nu verde, și este și mai micu cá celalaltu. E stégu de cavaleria și nu de infanteria. Dealtumtrea sémăna în tóte cu celu luat la Griviti'a: În mediulocu semitun'a cusuta cu firu, versuri din Coranu prin pregiuru și ciucuri la margine. — D. sub-locotenentulu Hartelu, ranitu la unu picioru și decorat pe campulu de bataia a sositu totu a séra cu trenulu dela Pitesti.

Ordinulu circulariu

alu dlui ministru de esterne alu Romani'e catra dnii prefecti, presiedinti de consiliuri judetiene, catra presiedintii de tribunale și primarii de resiedintie.

Ministeriulu de resbelu, prin o circulara catra prefecti a aretat nevoia în care ne aflam de a avé arme; avem bratie, n'avem puscii; ni se ofera ocaziunea rara de a completá armatur'a nóstra cu puscii Peabody, care esperienti'a în fači'a inamiculu ne-a doveditu cá cele mai bune în man'a soldatulu romanu. În numele Domnulu, în numele guvernulu, în numele țierei, facu appellu la patriotismulu dvóstra: întieleteti-ve tóte autorita-

